

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Strategia na rzecz cyfrowej przyszłości Europy i strategia w zakresie danych

(2020/C 440/13)

Sprawozdawca:	Mark WEINMEISTER (DE/EPL), sekretarz stanu do spraw europejskich kraju związkowego Hesja
Dokumenty źródłowe:	Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy (COM(2020) 67 final) Europejska strategia w zakresie danych (COM(2020) 66 final) Bezpieczne wprowadzanie sieci 5G w UE – wdrażanie unijnego zestawu narzędzi (COM(2020) 50 final)

ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

Streszczenie

1. Podkreśla, że cyfryzacja musi przynosić odczuwalne i wymierne korzyści dla człowieka, dlatego w ramach rozwoju technologii cyfrowych należy również uwzględnić aspekty prawne, społeczne, socjalne, ekologiczne i kulturowe, a zwłaszcza etyczne.
2. Zwraca uwagę, że cyfryzacja jest przekrojowym zagadnieniem dotyczącym wielu branż, które przenika wszystkie obszary gospodarcze i sfery życia oraz trwale je zmienia. Dlatego też tylko cyfryzacja dotycząca wielu branż otwiera nowe możliwości dla przełomowych modeli biznesowych, innowacyjnych usług i produktów cyfrowych. Podkreśla, że w szczególności przedsiębiorstwa typu start-up odgrywają istotną rolę w innowacji cyfrowej w Europie.
3. Podkreśla istotny wkład władz lokalnych i regionalnych w praktyczne wdrażanie agendy cyfrowej UE, w szczególności w ramach inicjatywy na rzecz inteligentnych regionów i miast, a także znaczenie administracji lokalnej dla dostępu do danych i ich dostępności.
4. Zwraca szczególną uwagę na potrzebę wsparcia w budowaniu kompetencji obywateli i przedsiębiorstw, w szczególności MŚP, a także służb publicznych. Istnieją liczne możliwości wykorzystywania cyfryzacji środowiska pracy, by zmniejszać obciążenie pracą i propagować modele godnej pracy oraz jednocześnie zwiększać odporność systemów gospodarczych i społecznych.
5. Podkreśla, że możliwości cyfryzacji w zakresie pokonywania wyzwań społecznych, klimatycznych i środowiskowych oraz w niektórych sytuacjach kryzysowych, co pokazuje obecny kryzys COVID-19, są szczególnie istotne dla edukacji, życia zawodowego, gospodarki i sprawnej administracji.

6. Kładzie nacisk na to, aby europejskie wartości i zasady etyki, a także standardy społeczne i ekologiczne obowiązywały również w przestrzeni cyfrowej, a UE będzie aktywnie propagować te europejskie wartości i zasady etyki na całym świecie.

7. Podkreśla istotne znaczenie indywidualnej i europejskiej suwerenności w zakresie danych. Jest to tym bardziej istotne w świetle orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 16 lipca 2020 r. (sprawa C-311/18), który unieważnił Tarczę Prywatności ustanowioną między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi. Wzywa zatem Komisję do jak najszybszego wyjaśnienia wpływu tego orzeczenia, biorąc pod uwagę, że przedsiębiorstwa potrzebują prawnie zabezpieczonego przepływu danych poza granice Unii Europejskiej.

8. Uważa, że spójność cyfrowa stanowi ważny dodatkowy aspekt tradycyjnej koncepcji spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej zapisanej w Traktacie UE.

Cyfryzacja i związane z nią szanse

9. Podziela pogląd Komisji zawarty w trzech komunikatach pakietu cyfrowego UE, że technologie cyfrowe prowadzą do głębokich zmian w codziennym życiu obywateli, a tym samym wpływają również na państwa członkowskie, władze regionalne i lokalne oraz na przedsiębiorstwa.

10. Dostrzega rosnące znaczenie danych i wynikające z tego możliwości i podkreśla potrzebę ochrony obywateli oraz przedsiębiorstw przed wszelkimi zagrożeniami związanymi z wymianą, przetwarzaniem i przechowywaniem danych. Podziela pogląd, że brakuje narzędzi i standardów technicznych prostych w zastosowaniu, które ułatwiłyby korzystanie z praw w zakresie ochrony prywatności jednostki.

11. Z zadowoleniem przyjmuje środki mające pomóc Europie przejąć wiodącą rolę w transformacji naszego świata w zdrową planetę i na drodze do cyfrowego świata, przy jednoczesnym generowaniu zrównoważonego wzrostu gospodarczego i dobrobytu, poszanowaniu wspólnych europejskich wartości oraz solidnych ram prawnych – w odniesieniu do ochrony danych, praw podstawowych, bezpieczeństwa i cyberbezpieczeństwa.

12. Stwierdza, że chociaż usługi oparte na sztucznej inteligencji i inne innowacyjne technologie w zakresie przetwarzania danych, cyfryzacji i automatyzacji procesów mają ogromny potencjał, jeśli chodzi o zapewnienie korzyści konsumentom i usługodawcom, to wiążą się z nimi również wyzwania w zakresie odpowiedzialnego gwarantowania niedyskryminacji, przejrzystości oraz wyjaśnialności algorytmów, odpowiedzialności oraz ochrony prywatności. Podkreśla zatem, że wykorzystanie sztucznej inteligencji i innych powstających technologii cyfrowych wymaga odpowiedzialnych procesów planowania. Zauważa także, że należy dokonać przeglądu obecnych przywilejów w zakresie odpowiedzialności, z których korzystają platformy o pozycji potentatów na rynku, w kontekście podstawowych wartości UE, że dotyczy to w szczególności tych platform, których polityka handlowa prowadzona jest z państw spoza UE oraz że dla systemów algorytmicznych istotnych z punktu widzenia praw podstawowych powinna obowiązywać zasada stosowania prawa miejsca prowadzenia działalności w UE.

13. Wskazuje, w związku z kryzysem spowodowanym koronawirusem, na możliwości oferowane przez cyfryzację, np. na telepracę i edukację online. Podkreśla, że w kontekście kryzysu wywołanego koronawirusem i związanych z nim środków izolacji aplikacje cyfrowe i infrastruktura cyfrowa odegrały zasadniczą rolę w utrzymaniu administracji publicznej w nieoczekiwane trudnych okolicznościach.

14. Uważa, że jest to dobry punkt wyjścia, by wspierać wdrażanie Zielonego Ładu z wykorzystaniem technologii cyfrowych.

15. Podkreśla, że zgodnie z prognozami, emisje CO₂ z zastosowań cyfrowych mogą już do 2025 r. przekroczyć emisje z globalnego ruchu pojazdów. Szacuje się, że sam sektor łączności i informacji odpowiada za 5–9 % zużycia energii elektrycznej i za ponad 2 % światowych emisji. Z drugiej strony rozwiązania cyfrowe mogą wspierać transformację ekologiczną. Dane środowiskowe umożliwiają na przykład opracowanie rozwiązań w zakresie rozwoju energii ze źródeł odnawialnych, ponownego zalesiania lub zapobiegania powstawaniu odpadów. W odniesieniu do gospodarki o obiegu zamkniętym warto by pomyśleć o ewentualnym dobrowolnym zobowiązaniu się detalicznych sprzedawców internetowych do włączenia kryteriów środowiskowych do ich algorytmów wyszukiwania lub do przyjęcia tzw. cyfrowego paszportu produktu, który mógłby obejmować informacje na temat śladu materiałowego i klimatycznego łańcucha dostaw produktu, tak aby klienci mogli dokonywać zrównoważonych wyborów konsumpcyjnych.

16. Podkreśla, że pomimo wyzwań gospodarczych związanych z kryzysem nie można zapominać o transformacjach cyfrowych i związanych z nimi inwestycjach. Wręcz przeciwnie, znaczne inwestycje publiczne i prywatne w cyfryzację są najskuteczniejszym sposobem przywrócenia wzrostu gospodarczego w UE.

Wizja społeczeństwa cyfrowego

17. Wyraża zaniepokojenie faktem, że proponowane wieloletnie ramy finansowe obejmują cięcia w finansowaniu programu „Cyfrowa Europa”. Zmniejszenie finansowania może wpłynąć na sposób funkcjonowania tego programu.

18. Z zadowoleniem przyjmuje starania Komisji, by poprzez wykorzystanie technologii cyfrowych zapewniać obywatelom możliwości rozwoju, podejmowania wolnych i bezpiecznych decyzji oraz angażowania się w życie społeczne, a także by tworzyć warunki dla przedsiębiorstw, umożliwiające rozwój innowacji, konkurencji i współpracy na uczciwych warunkach.

19. Podkreśla potencjał kwantowych technologii obliczeniowych i zwraca uwagę na istniejące inicjatywy europejskie w tej dziedzinie, takie jak inicjatywa przewodnia w zakresie technologii kwantowych. Ponadto wzywa do ciągłego wspierania kwantowych projektów badawczych w UE w celu osiągnięcia globalnego przywództwa w dziedzinie uwalniania potencjału technologii kwantowych.

20. Zauważa, że gospodarka oparta na danych odgrywa coraz ważniejszą rolę ekonomiczną w postępującej cyfryzacji, a zatem jest niezbędnym środkiem tworzenia wartości dodanej w przyszłości.

21. Popiera ukierunkowaną budowę i rozwój europejskiej gospodarki opartej na danych oraz osiągnięcie niezależności technologicznej, w tym poprzez odpowiednie zobowiązania w ramach polityki przemysłowej na rzecz promowania europejskich liderów.

22. Podkreśla dokonany podział na dane osobowe i nieosobowe, ich różne cele zastosowania oraz związane z nimi różne ramy prawne, zarządzanie i procedury.

23. Podkreśla znaczenie możliwości otwartego oprogramowania dla zróżnicowania oferty i wzmocnienia technologicznej niezależności administracji, przedsiębiorstw i obywateli, a także promowania społeczności osób zajmujących się otwartym oprogramowaniem w Europie, w ramach których współpracują przedsiębiorstwa i organy administracji.

Niezawodna infrastruktura i fundamenty cyfrowe

24. Podkreśla społeczne i gospodarcze znaczenie piątej generacji sieci komórkowej (5G) i apeluje o podejmowanie działań uświadamiających opartych na przejrzystej ocenie technologii w celu zadbania o to, by obywatele w pełni rozumieli korzyści i wady infrastruktury cyfrowej, także w kontekście badań dotyczących jej wpływu na środowisko czy zdrowie, i nie stali się ofiarą fałszywych informacji.

25. Podkreśla potrzebę kompleksowego podejścia mającego na celu zwiększenie bezpieczeństwa i odporności sieci 5G oraz zwraca uwagę, że wspólne działania w ramach UE prowadzą do celu, a wspólny europejski minimalny standard bezpieczeństwa zapewnia pozytywne efekty ogólne.

26. Docenia podejście w zakresie wdrażania zestawu narzędzi, które mają służyć zapewnieniu zróżnicowanego i zorientowanego na przyszłość łańcucha dostaw 5G i uniknięciu efektu uzależnienia od dostawcy.

27. Wzywa państwa członkowskie do stosowania zestawu narzędzi UE na rzecz bezpiecznych sieci 5G w celu zapewnienia cyberbezpieczeństwa Europy i ochrony jej interesów geopolitycznych przed zagrożeniem związanym z nadzorem i szpiegostwem w wyniku wdrażania sieci 5G z wykorzystaniem technologii z państw trzecich.

28. Opowiada się za wykorzystaniem technologii światłowodów jako niezbędnej infrastruktury cyfrowej i usługi o znaczeniu podstawowym, która powinna być dostępna dla wszystkich mieszkańców Unii Europejskiej, zwłaszcza na obszarach wiejskich, do których z trudem docierają inne technologie.

29. Nie może w pełni zgodzić się ze stanowiskiem, że europejska strategia w zakresie danych może oprzeć się na dobrze rozwiniętym już ekosystemie. Dlatego wsparcie zwłaszcza dla przedsiębiorstw typu start-up wydaje się mieć szczególne znaczenie w realizacji strategii, i to nie tylko ze względu na obecną sytuację.

30. Z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź inwestycji Komisji w projekt o dużym oddziaływaniu dotyczący europejskich przestrzeni danych oraz w spójną infrastrukturę chmurową.

31. W tym kontekście wskazuje na znaczenie inicjatywy na rzecz inteligentnych miast i przedsiębiorstw typu start-up jako motorów innowacji i ich wsparcia.

32. Z zadowoleniem przyjmuje plany porozumień z państwami członkowskimi w sprawie federacji chmur obliczeniowych i stworzenia unijnego zbioru przepisów dotyczących chmury obliczeniowej.

33. Dostrzega ryzyko, że niespójne działania w zakresie dostępu do danych i ich wykorzystywania mogłyby doprowadzić do fragmentacji rynku wewnętrznego, wobec czego należy koniecznie unikać takich sytuacji.

34. Podkreśla znaczenie międzysektorowych działań w zakresie dostępu do danych i ich wykorzystania, z zadowoleniem przyjmuje powstrzymywanie się od przedwczesnych szczegółowych regulacji, zgodnie z modelem elastycznego działania, oraz wzywa państwa członkowskie do dalszego zapewniania ochrony interesu publicznego, ochrony usług świadczonych w interesie ogólnym, unikania zakłóceń konkurencji i zapewniania skuteczności administracji publicznej, zgodnie z odpowiednimi przepisami dyrektywy w sprawie handlu elektronicznego.

35. Jednak wskazuje w tym kontekście na to, że wymogi w tym zakresie powinny być zgodne z możliwościami władz lokalnych i regionalnych i być opracowywane z uwzględnieniem wysiłku związanego z wdrożeniem.

Człowiek w cyfrowym świecie

36. Stwierdza, że potrzebne są znaczące fundusze publiczne na promocję cyfryzacji, wspieranie uczelni wyższych i ośrodków badawczych, przedsiębiorstw typu start-up, MŚP, a także regionów, zwłaszcza inteligentnych regionów, a w szczególności na tworzenie wspólnych zaawansowanych zdolności cyfrowych, dążąc do niezależności technologicznej Europy.

37. Podkreśla, że europejskie regulacje muszą zawsze uwzględniać gwarancję samorządu lokalnego i regionalnego zapisaną w prawie pierwotnym w art. 4 ust. 2 TUE. Zobowiązanie władz lokalnych lub regionalnych do udostępniania danych na mocy prawa wtórnego kolidowałoby z tą gwarancją i w związku z tym powinno być wykluczone.

38. Uważa, że w wieloletnich ramach finansowych (WRF) UE należy przewidzieć odpowiednie zasoby i apeluje, by zostały udostępnione pomimo możliwych wyzwań związanych z pokonywaniem konsekwencji kryzysu wywołanego koronawirusem, w szczególności w programie „Cyfrowa Europa”.

39. Z myślą o jak największym pluralizmie opowiada się za szybką dalszą cyfryzacją świadczenia usług nadawczych.

40. Podkreśla, że bezpieczeństwo cyfrowych produktów i usług jest kluczowym czynnikiem budowania zaufania i tym samym ich pomyślnego wdrożenia, przypomina o zaangażowaniu w te działania Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA) i popiera wzmocnioną współpracę z instytucjami badawczymi w dziedzinie cyberbezpieczeństwa w państwach członkowskich i – w stosownych przypadkach – w regionach oraz między tymi instytucjami.

41. Podkreśla, że umiejętności cyfrowe są niezbędne zarówno pod względem użyteczności na rynku pracy, w szczególności w obszarach kompetencji dotyczących dużych zbiorów danych i analiz, z myślą o urzeczywistnieniu potencjału usług opartych na sztucznej inteligencji, jak i pod względem wzmocnienia odporności europejskich systemów gospodarczych, społecznych i edukacyjnych oraz efektywnego, bez względu na wiek czy też miejsce zamieszkania, korzystania z cyfryzacji zapewniającego uczestnictwo w życiu społecznym.

42. Podkreśla znaczenie edukacji w realiach gospodarki cyfrowej. Dotyczy to przede wszystkim nauczania umiejętności korzystania z technologii cyfrowych i mediów – i to nie tylko w placówkach oświatowych – jako warunku niezbędnego, aby każdy mógł uczestniczyć w cyfryzacji niezależnie.

43. Jest otwarty na stworzenie tzw. przestrzeni danych osobowych z możliwością większej kontroli ze strony jednostki polegającej na ustalaniu, kto ma dostęp do danych i kto może z nich korzystać, oraz na zwiększenie prawa jednostki do przenoszenia danych na mocy art. 20 RODO.

44. Wzywa Komisję, by nie rezygnowała z wysiłków na rzecz odpowiedniej ochrony prywatności, a w szczególności działała na rzecz szybkiego przyjęcia planowanego rozporządzenia o prywatności i łączności elektronicznej, aby uniknąć niespójności w przepisach i zwiększyć pewność prawa.

45. Uważa w tym kontekście, że również Rada Unii Europejskiej jest zobowiązana troszczyć się o przejrzystość, a tym samym o pewność prawa.

46. Uważa za konieczne, aby przyszła europejska strategia dotycząca MŚP obejmowała działania mające na celu budowanie zdolności MŚP i przedsiębiorstw typu start-up, aby mogły one w pełni korzystać z licznych możliwości oferowanych przez modele biznesowe oparte na danych.

47. Popiera planowane i skoordynowane tworzenie i promowanie europejskich centrów innowacji cyfrowych (European Digital Innovation Hubs), zachęca do ścisłej wymiany w tym zakresie na wczesnym etapie między Komisją UE, państwami członkowskimi i, zwłaszcza, regionami, a także podkreśla, że konieczne jest stworzenie przejrzystego i zrozumiałego procesu selekcji oraz stworzenie równych szans między regionami europejskimi.

Europejska społeczność wartości cyfrowych

48. Zauważa, że dane stanowią podstawę cyfrowych produktów, usług i modeli biznesowych, a tym samym rozwoju gospodarczego w Europie, i że mogą poprawić podstawy decyzyjności jednostek, firm, organizacji, administracji i polityki.

49. Ostrzega, że decyzje oparte wyłącznie na danych, zwłaszcza w związku ze zautomatyzowanym przetwarzaniem, nie zawsze mogą być zgodne z zamierzonym celem i właściwe, a zatem muszą być zawsze rozważane w ogólnym kontekście.

50. Podkreśla, że społeczeństwo cyfrowe powinno być integracyjne, sprawiedliwe i dostępne dla wszystkich oraz oparte na idei człowieka pozostającego w centrum uwagi.

51. Wzywa do podjęcia zdecydowanych działań służących obronie swobód obywatelskich i demokracji w coraz bardziej cyfrowym świecie, w tym do zmniejszenia ryzyka pełnego nadzoru cyfrowego, zwalczania fałszywych przekazów, kampanii dezinformacji, mowy nienawiści oraz dyskryminacji, zwłaszcza na tle rasistowskim w sektorze cyfrowym, i to niezależnie od tego, czy te negatywne zjawiska mają swoje źródło w UE czy poza nią.

52. Stwierdza, że technologia cyfrowa i rozwiązania oparte na danych są istotnymi środkami w pokonywaniu wyzwań społecznych, rozwojowych, klimatycznych i środowiskowych, a zatem są ważne z punktu widzenia realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu oraz oenztowskich celów milenijnych.

53. Z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę dotyczącą urzędzeń ukierunkowanych na gospodarkę o obiegu zamkniętym, a także inicjatywy mające na celu zapewnienie, by najpóźniej do 2030 r. ośrodki przetwarzania danych były neutralne klimatycznie, wysoce energooszczędne i zrównoważone.

54. Wskazuje, że wyzwania te są ściśle ze sobą powiązane i stwarzają szanse na wiodącą rolę Europy.

Dane jako cyfrowe paliwo dla gospodarki i podstawa do podejmowania decyzji

55. Podziela pogląd, że europejska strategia w zakresie danych stawia człowieka w centrum uwagi i powinna nadal to robić. Dlatego rolą polityki cyfrowej jest stałe monitorowanie skutków oraz wyważanie korzyści i minusów zmian, a także w razie potrzeby wpływanie na ich kształt.

56. Podziela pogląd, że wykorzystanie danych jest niezwykle ważne dla dobra publicznego w przypadku reagowania na sytuacje kryzysowe (epidemie, klęski żywiołowe), dla lepszego zrozumienia problemu degradacji środowiska naturalnego i zmiany klimatu oraz możliwości podejmowania odpowiednich działań w tym zakresie, a także dla możliwości podejmowania walki z przestępczością oraz działań zmierzających do ochrony przed terroryzmem.

57. Popiera rozwój wspólnych europejskich przestrzeni danych dla strategicznych sektorów gospodarki i obszarów interesu publicznego, a także podkreśla duże znaczenie możliwości tworzenia kolejnych przestrzeni danych według modelu elastycznego działania.

58. Popiera pomysł jednolitej europejskiej przestrzeni danych, opartej na europejskich przepisach i wartościach, i tworzonej w celu ograniczania nadmiernej zależności od rozwiązań cyfrowych powstających poza Europą.

59. Wzywa Komisję do dalszego wzmocnienia niezależności technologicznej Europy w zakresie kluczowych technologii prorozwojowych i kluczowej infrastruktury.

60. Podkreśla znaczenie wykorzystywania danych w celu kształtowania polityki opartej na dowodach i poprawy usług publicznych – wszystko w ramach standardów ochrony danych, bezpieczeństwa i etyki.

61. Podziela pogląd, że interoperacyjność danych (np. poprzez standardy) i jakość danych mają kluczowe znaczenie, a zatem z zadowoleniem przyjmuje opracowanie odpowiednich koncepcji i struktur organizacyjnych.

62. Zwraca uwagę na sprawozdanie z postępu prac grupy niezależnych ekspertów Unijnego Obserwatorium Gospodarki Platform Internetowych⁽¹⁾ w sprawie wskaźników gospodarczych i pomiaru gospodarki platform, zgodnie z którym brak danych na temat wielu aspektów gospodarczej roli i zachowania platform stanowi wyzwanie dla decydentów i badaczy. Eksperti słusznie nalegają na monitorowanie gospodarki platform, w szczególności w odniesieniu do następujących aspektów: gospodarczego znaczenia platform, przewagi platform nad ich użytkownikami oraz przejrzystości.

63. Zwraca uwagę, że przy tworzeniu standardów władze lokalne i regionalne powinny pamiętać o zgodności z istniejącymi środowiskami -informatycznymi.

64. Podziela pogląd, że liczba europejskich dostawców usług w chmurze jest niewielka i istnieje duża zależność technologiczna od zewnętrznych dostawców.

65. Zgadza się, że wykorzystanie chmury, w szczególności w europejskim sektorze publicznym, jest małe i tym samym nie jest wykorzystywany m.in. potencjał obniżenia kosztów informatycznych.

66. Podkreśla znaczenie inwestycji w przyszłe technologie, takie jak m.in. sztuczna inteligencja, technologia rozproszonego rejestru (łańcuch bloków) i informatyka kwantowa. Obejmują one w szczególności działania w dziedzinie badań i rozwoju.

67. W tym kontekście zwraca uwagę na braki w interoperacyjności różnych usług w chmurze oraz w opracowywaniu specjalistycznych procedur w chmurze dla urzędów publicznych.

68. Z zadowoleniem przyjmuje projekt kształtowania systemowej roli określonych platform internetowych i zdobytej przez nie pozycji rynkowej w taki sposób, aby nie była zagrożona uczciwość i otwartość rynków.

(¹) <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/commission-expert-group-publishes-progress-reports-online-platform-economy>

69. Jeśli chodzi o warunki pracy osób pracujących za pośrednictwem platform internetowych, dostrzega potrzebę regulacji, aby zapewnić ochronę socjalną i w pełni wystarczające środki utrzymania w tego rodzaju pracy, i z zadowoleniem przyjmuje zamiar opublikowania przez Komisję inicjatywy na rzecz poprawy warunków pracy pracowników platform internetowych, ale wzywa do przyspieszenia tej inicjatywy i uruchomienia jej już w roku 2020, a nie dopiero w 2021 r. Zwłaszcza w czasach pandemii COVID-19 okazało się, że wiele platform internetowych odniosło korzyści gospodarcze z zamknięcia gospodarki, podczas gdy status ich pracowników nadal pozostaje niepewny.

70. Z zadowoleniem przyjmuje porozumienie zawarte między europejskimi partnerami społecznymi w odniesieniu do wsparcia transformacji cyfrowej⁽²⁾ mające na celu wspólne kształtowanie rozwoju cyfryzacji i jej wpływu na pracę, pracowników oraz funkcjonowanie przedsiębiorstw.

71. Ponownie podkreśla, że to, co jest zabronione poza internetem, nie może być dozwolone w internecie. Stoi w tym kontekście na stanowisku, że należy sprecyzować rolę i obowiązki operatorów platform internetowych.

72. Stwierdza z ubolewaniem, że w pozbawionym granic świecie cyfrowym na garść przedsiębiorstw, które mają największy udział w rynku, przypada przeważająca część zysków z wartości dodanej, która została wytworzona w ramach gospodarki opartej na danych, oraz że zyski te często nie są opodatkowane w miejscu, w którym powstały, ze względu na przestarzałe przepisy dotyczące podatku od osób prawnych. Ten stan rzeczy zakłóca konkurencyjność.

73. W związku z obserwowanymi efektami sieciowymi gospodarki platform cyfrowych opowiada się za przeanalizowaniem, czy i jak należy dalej rozwijać europejskie prawo konkurencji.

74. Zwraca uwagę, że cyfryzacja w jednakowym stopniu stwarza wyzwania we wszystkich regionach Europy, które wymagają zróżnicowanych strategii rozwiązań, i apeluje w związku z tym o uwzględnienie tego faktu przy opracowywaniu nadrzędnych strategii.

75. Wzywa do uproszczenia procedur dostępu do funduszy europejskich, aby dotrzeć do jak największej liczby firm, uczelni wyższych i instytucji badawczych oraz zachęcić je do aktywnego wspierania cyfryzacji.

76. Zwraca uwagę, że dotyczy to w równym stopniu inicjatywy na rzecz inteligentnych miast i regionów.

77. Podziela pogląd, że brakuje narzędzi i standardów technicznych prostych w zastosowaniu, które ułatwiłyby korzystanie z praw w zakresie ochrony prywatności jednostki.

78. Podkreśla znaczenie przeciwdziałania efektom uzależnienia od jednego dostawcy technologii, np. w urządzeniach wykorzystujących technologię IoT, oraz wzmacniania pozycji konsumentów. W tym kontekście ważne jest, aby zapewnić użytkownikom narzędzia i środki do podejmowania własnych decyzji dotyczących tego, co stanie się z ich danymi.

Europa w świecie

79. Z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie Komisji na rzecz interesów europejskich obywateli i równych szans dla europejskich przedsiębiorstw na rynkach międzynarodowych oraz na rzecz europejskich wartości w międzynarodowych transakcjach handlowych i w przepływie danych.

80. Z zadowoleniem przyjmuje ściągnięcie do Europy operacji związanych z przechowywaniem i przetwarzaniem danych z innych państw i regionów oraz jest świadomy różnych mocnych stron regionów europejskich, które powinny być w tym zakresie przytoczone jako różnorodne argumenty.

81. Z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy podejmowane przez Komisję Europejską i poszczególne państwa członkowskie w celu wyjaśnienia i zharmonizowania opodatkowania biznesowej działalności cyfrowej wszystkich podmiotów, w tym tych, których polityka biznesowa powstaje poza UE.

(2) <https://bit.ly/2YptFYV>

Ocena komunikatów Komisji

82. Podkreśla, że mocne strony UE muszą stanowić podstawę działań. Jako przykład podano przemysł wytwórczy, który tworzy różnorodne dziedziny zastosowań technologii cyfrowych, takie jak przemysł 4.0, sztuczna inteligencja, robotyka, obróbka przyrostowa, optyka, czujniki lub internet rzeczy.
83. Domaga się, by szczegółowo oceniono wpływ zaproponowanych kluczowych działań na rzecz uczciwej i konkurencyjnej gospodarki pod kątem europejskiej strategii w zakresie danych oraz wpływ bieżącej analizy i weryfikacji stosowności unijnych reguł konkurencji, środków regulacyjnych i strategii przemysłowej. Dotyczy to zwłaszcza tworzenia ram pozwalających na ukształtowanie odpowiedniego, konkurencyjnego i bezpiecznego cyfrowego sektora finansów oraz na opodatkowanie osób prawnych na miarę XXI wieku.
84. Potwierdza, że cyfryzacja regionów wymaga skoordynowanego i uzgodnionego podejścia strategicznego, które wykracza poza zapewnienie infrastruktury cyfrowej i łączności.
85. Apeluje o szeroko zakrojony ramowy program szkoleń, aby zaradzić niedoborowi ekspertów ds. danych i umiejętności korzystania z danych w UE.
86. Wnosi, nie tylko ze względu na obecną sytuację, o programy wsparcia dla przedsiębiorstw typu start-up i innych firm, ponieważ w przeciwnym razie strategia w zakresie danych nie będzie mogła zostać wdrożona.
87. Apeluje o inicjatywę mającą na celu wzmocnienie suwerenności technologicznej (np. rozwój własnych procesorów, komponentów sieciowych), tak aby móc bezpiecznie budować i obsługiwać niezbędną infrastrukturę, oraz o odpowiednie finansowanie na europejskie projekty badawcze i rozwojowe.
88. Odnotowuje, że te wyzwania i proponowane działania wskazują na potrzebę dalszego zwiększania odporności i suwerenności w przestrzeni cyfrowej w celu zrównoważonego wykorzystywania potencjału najnowszych standardów komunikacji. Tu szczególną uwagę należy zwrócić na ochronę infrastruktury krytycznej, aby zagwarantować utrzymanie zdolności państwa do działania i świadczenia usług na rzecz ludności w sytuacji kryzysowej także w dłuższym okresie.
89. Zachęca do zweryfikowania możliwości podejmowania dalszych działań, które mogłyby doprowadzić do szybkiej poprawy efektywności energetycznej, zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, możliwie najlepszego wykorzystania cyfryzacji w ramach ochrony środowiska naturalnego i klimatu, przyjaznego dla klimatu ukierunkowania innowacji i wykorzystania sieci gigabitowych.

Bruksela, dnia 14 października 2020 r.

Apostolos TZITZIKOSTAS

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów
